

Avrupa Kredi Transfer ve Biriktirme Sistemi (AKTS)

Avrupa Kredi Transfer Sistemi (AKTS)

Sokrates-Erasmus kapsamında desteklenen bir başka etkinlik alanını oluşturan Avrupa Kredi Transfer Sistemi bir akademik denklik sistemi olup, temel amacı farklı ülkelerin eğitim kurumlarında öğrenim gören değişim öğrencilerinin aldıkları derslerin sonuçlarının olabildiğince adil bir biçimde ilgili kurumlarca karşılıklı olarak tanınmasını sağlamaktır. Bu sistemin uzun vadeli amacı ise, kredi ve notlandırma konularında Avrupa çapında standartlaşmayı sağlamak, böylelikle Avrupa Bütünleşmesinin eğitim boyutunu güçlendirmektir. Bu bakımdan Avrupa Kredi Transfer Sistemi, yüksek öğrenim alanında Avrupa çapında geçerli bir ‘ortak dil’ olarak nitelendirilmektedir.

AKTS öğrenci hareketliliğini kolaylaştırmak ve öğrencilerin yurtdışında gördükleri eğitimlerinin kendi ülkelerinde tanınmasını garanti altına almak için AB tarafından 1980’lerin sonuna doğru geliştirilmiştir.

* AKTS, ilk olarak 1988 yılında ERASMUS Programı altında kurulmuştur.

* 6 yıllık pilot uygulamanın başarısı üzerine AKTS, ERASMUS’a dahil edilmiştir (1995-1999).

* 1998 yılı başlarında ise Avrupa Kredi Transfer Sistemi Rehberlik Ağı oluşturulmuştur.

* AKTS’nin işleyişini yerinde görmek için sistemin uygulandığı kurumlar, iki uluslararası AKTS uzmanı tarafından ziyaret edilmektedir.

* Bu uzmanlar, başarılı uygulamaları belirledikten sonra bir değerlendirme yaparak, çeşitli önerilerde bulunmakta ve sistemin tüm AB kurumlarında istikrarlı bir şekilde gelişimini sağlamaktadır.

* Sokrates kapsamında her yıl 200.000 öğrencinin dolaşımında olduğu göz önüne alınırsa, AKTS’nin gerekliliği daha iyi ortaya çıkmaktadır.

AKTS’NİN TEMEL ÖZELLİKLERİ

* AKTS çerçevesinde yurtdışında öğrenim gören öğrenciler sadece bir süre için değil, istedikleri takdirde programlarını tamamlayana kadar gitmiş oldukları yükseköğretim kurumunda kalabilirler.

* Ayrıca, dileyen öğrenciler, üçüncü bir yükseköğretim kurumuna da yatay geçiş yapabilirler.

* Bu tür taleplerin kabul edilip edilmemesi, diploma alma veya yatay geçiş koşullarının belirlenmesi, misafir öğrencinin başarısı, ilgili yükseköğretim kurumlarının yetkisindedir.

* Kurumlar, mevcut ders yapılarında ve değerlendirme yöntemlerinde herhangi bir değişiklik yapmaksızın, kendi öğrencileri tarafından alınan derslerin ve sınavların tümünü misafir öğrenciler için de uygularlar.

* AKTS çerçevesinde yurtdışında öğrenim yapmaya karar veren bir öğrencinin yapacağı ilk iş, kendi takip ettiği programa sahip yükseköğretim kurumlarını belirlemektir.

* Bu amaçla, AKTS’e katılan kurumların hazırladığı ve gerek kurum, gerekse ders müfredatının yapısı ile derslerin içerikleri hakkında bilgi veren Kılavuz’dan (information package) yararlanılır.

* Gidilecek kurum belirlendikten sonra öğrenci tarafından başvuru formu doldurulur (application form) ve

akademik tanınmanın garanti altına alınması amacıyla öğrenci ile öğrencinin kendi kurumu ve yurtdışında öğrenim göreceği kurum arasında üçlü anlaşma yapılır (learning agreement).

* Ülkeler arasındaki gerek eğitim, gerekse notlandırma sistemlerindeki farklılıklar nedeniyle, öğrencilerin ders yüklerinin belirlenmesinde ve aldığı notların transferinde bir çeşit “ortak dil” kullanılması zorunludur.

* Bu amaçla her ders için AKTS kredisi (AKTS credit) belirlenir, alınan notlar ise AKTS notlandırma sistemi (AKTS grading scale) yardımıyla harf notuna dönüştürülür.

* Tüm bu işlerin yapılmasında AKTS koordinatörleri aktif rol alarak hem danışmanlık görevi yaparlar, hem de oluşabilecek sorunların çözümünde yardımcı olurlar.

AKTS KREDİSİ NEDİR?

AKTS kredisi, öğrencinin bir dersi başarıyla tamamlayabilmesi için yapması gereken çalışmaların tümünü (teorik ders, uygulama, seminer, bireysel çalışma, sınavlar, ödevler, v.b) ifade eden bir birimdir.

* AKTS, bir programın amacına ulaşmak için gerekli olan öğrenci iş yükü (student workload)’ne dayanan öğrenci merkezli bir sistemdir. Programın amaçları açıklanırken kazanılacak öğrenme çıktıları (Learning outcomes) ve Beceriler (Competences), belirtilmelidir.

Learning Outcomes(LO)= Beceriler seti: Öğrenme sürecini tamamladıktan sonra veya uzun vadede öğrencinin neyi bileceği, neyi nasıl anlayacağı ve neler yapabileceğini ifade eden bir listedir.

Student Workload: Planlanan öğrenim aktivitelerini tamamlamak için gerekli zaman düşünülerek verilen yükür. Bu yük derse katılma (teorik ders), laboratuvar, uygulama, seminer, bağımsız veya özel çalışma, proje hazırlama ve sınav sürelerinin toplamından oluşur.

* AKTS’de bir akademik yıllık (iki dönem) eğitime 60 kredi, bir dönemlik (yarıyıl veya sömestre) eğitime ise 30 kredi verilir.

* 1 akademik yılda 3 dönem uygulaması bulunan kurumlarda, her bir dönem için 20 AKTS kredisi verilir.

* Öğrenciler, dört yıllık eğitim sonunda toplam 240 AKTS kredisi toplayarak mezun olur.

* Bir yıllık toplam 60 AKTS’nin oluşturulmasında, 1 AKTS= 25-30 çalışma saati olarak düşünülür (bir günde öğrencinin 8 saat çalıştığı varsayılırsa). Bu da yıllık 1500-1800 saat (37,5-45 hafta/yıl) tutarında bir iş yüküne karşılık gelir.

* İdeal olan hesaplama yöntemi, öğrencilerin herhangi bir ders için harcamış oldukları toplam zamanın ölçülmesidir. Böylece, öğrencilerin bir dönemde almak zorunda oldukları derslerin her biri için ayrı ayrı hesaplanan toplam iş yükü miktarı 30 AKTS (bir dönemlik kredi miktarı) olarak düşünülüp, toplam iş yükü içerisinde her bir dersin karşılık geldiği AKTS belirlenir. Derslerin toplam iş yükü hesabında anketlerle öğrencilerin katılımının sağlanması son derece önemlidir.

* Kısaca AKTS kredisi, bir akademik yılı herhangi bir yükseköğretim kurumunda tam zamanlı olarak tamamlamak için gereken toplam çalışma zamanına göre, ilgili dersin ne kadarlık çalışma gerektirdiğini belirten bir sayıdır.

DERSLER İÇİN AKTS KREDİSİNİN BELİRLENMESİ

Bir akademik yılda alınması gereken tüm derslerin kredilerinin toplamının 60 olması zorunluluğudur.

* AKTS kredisi verilirken doğru yol: Her bir ders için belirlenen LO'a ulaşmak için ortalama bir öğrencinin iş yükü tahmin edilerek gerçekçi bir şekilde verilmelidir.

* AKTS kredileri ders saatine göre verilmemelidir. Ders saatleri ile krediler arasında doğrusal bir ilişki yoktur. Bir saatlik bir ders üç saat bağımsız çalışmayı gerektirirken, üç saatlik bir seminer 1 hafta boyunca hazırlanmayı gerektirebilir.

* AKTS kredileri statü veya prestije bağlı olarak verilmemelidir. Öğretim üyesinin prestiji veya dersin statüsü kredileri belirlemede kullanılamaz.

* AKTS kredisi verilirken önce üniversitede okutulan ortak derslere (Yabancı Dil, İnkılap Tarihi vs.), sonra fakültelerde okutulan ortak derslere (Matematik vs), son olarak da bölümlerde okutulan bölüm derslerine kredi verilmesi uygun olacaktır.